

anden Bægt paa dem i og for sig, end der i Virkeligheden bør tilkomme dem efter vort Lands strategiske Natur. Hvorvidt det Nette er truffet ved de Forslag, der foreligge, skal jeg lade være et aabent Spørgsmaal; det afhænger meget af Enkeltheder, som jeg slet ikke skal indlade mig paa. Det glæder mig at høre Udtalelser fra den meget ærede Ordfører i Dag, hvorved det forekommer mig, at han er kommen mere og mere bort fra en Retning, som jeg synes, at man har været vel stærkt inde paa, og det har ogsaa fundet sit Udtryk i Betænkningen. Naar man sammenligner de to sidste Betænkninger over Hærens Ordning, vil man da finde, at medens der i Fjor paa første Side i 2det Stykke stod, at man ikke kunde „Andet end erkjende, at det egentlige virksomme Forsvar vilde blive koncentreret paa en enkelt Landsdel“, saa staar der nu: „medens man ikke kan Andet end erkjende Sandsynligheden af, at det egentlige virksomme Forsvar maa søges koncentreret“ osv. Det er et Udtryk, jeg lægger megen Bægt paa, thi det staar for mig som noget meget Sandsynligt, at vi ikke ville være i **Stand** til at koncentrere vort Forsvar paa en enkelt Landsdel. I den Henseende staar jeg maaste mere end det øvrige Flertal paa Grundlag af Forsvarskommissionens Forslag fra 1866, som den ærede Ordfører ogsaa nævnte idag. Og medens jeg kunde være tilbøjelig til at påstø, at man mere havde fastholdt dette Grundlag, end man har gjort, er det Modsatte Tilfældet med det meget ærede Mindretal, hvis Ordfører fornødig udtalte sig i rent modsat Retning. Men der var rigtignok en Ytring, som saaldt fra den ærede Ordfører for Mindretallet, som i høi Grad undrede mig, idet han nemlig omtalte, at der var den væsentlige Forskjel mellem det, som blev udtalt af Forsvarskommissionen fra 1866, og det, som nu maatte siges at være det Nette, at man den Gang gik ud fra, at vi vilde være overlegne til Søs. Jeg havde netop liggende en Udtalelse for mig, som jeg har afskrevet af Forsvarskommissionens Betænkning, og hvori det hedder, „at det ved en ny Hærplan vil være nødvendigt i meget højere Grad end hidtil at være forberedt paa Muligheden af et Angreb af en Magt, der til Søs er vor Flaade overlegen“. Det hedder sig videre: „Forslagene ere derfor stillede saaledes, at der, selv om Forbindelsen over Store Belt ved en pludselig udbrydende Krig strax skulde blive aldeles afbrudt, hurtig vil kunne samle sig et kampdygtigt og af alle Aabenerter sammensat Armeekorps paa hver Side af Bøltet“. Men ved yderligere at blade i Betænkningen, som jeg har liggende for mig, fandt jeg nu, at dette ikke er enestaaende Udtalelser; thi i Betænkningen over Hæren staar der Side 15, „at vi neppe i Fremtiden kunne vente Krig med en Fjende, der er synderlig svagere til Søs end vi“, og hvad der end mere overraskede

mig, er, at i Betænkningen om Søværnet — hvor det mindst skulde ventes, at man havde udtalt sig saa stærkt — staar der Side 9: „Vi indse meget godt, at den Tid kan komme, og at den mulig ikke er meget fjern, da Rabomagternes Søværn kan blive udviklet til en saadan Størrelse, at vi maa opgve Tanken om at kunne maale os dermed“. Jeg paaistaar altsaa, at Forholdene fra 1866 til nu ikke ere væsentlig forandrede, at Forsvarskommissionen fra 1866 meget vel har forudset Muligheden af, at vi i en Krig vilde være underlegne til Søs, og saa spørger jeg: hvad har da bevirket dette store Omflag, at man nu vil lade to Kreddele af Landet ligge aaben for Fjenden? Ja, det er virkelig en stor Sandhed, der er udtalt andetsteds, at, naar der bliver forekastet os, som staa i politisk Henseende paa denne Side, at vi ikke ville gjøre Noget for Landets Forsvar, kunne vi netop vende Beskyldningen bort, kaste den tilbage, hvor den er kommen fra, og sige: det er netop den, der staa paa Regjeringens Standpunkt, der ville lade den største Del af Landet ligge aaben. Men hvad er det, der har bevirket dette Omflag? Jeg kan ikke se Andet, end at det er den usalige Ide om Kjøbenhavns Befæstning. Det er den, der har draget al Saft og Kraft i Forsvaret hen til et enkelt Punkt. Det er den, der har saet flere, end man skulde vente, med sig, først til en Ide om at værne om Sjælland som „Danmarks naturlige Fæstning“, en Tanke, jeg allerede ifjor har udtalt mig imod. Jeg haaber, at Vinden skal vende sig, og at man vil komme tilbage til det, som Forsvarskommissionen, og ikke Flertallet alene, var enig om, thi jeg tror ikke, at man i Bængden kan staa paa det foreliggende som et holdbart Standpunkt. Søvrigt har jeg naturligvis stillet mig til Flertallet — om jeg end i flere Retninger kunde være mindre tilbøjelig dertil, — fordi jeg erkjender, at Noget er bedre end Intet, og at det under Omstændigheder som disse ikke er muligt at staa ene, en Erkjendelse, som ogsaa det ærede Medlem for Præstø Amt (Scavenius) har viist ved den Stilling, han har indtaget iaar.

Jeg har derfor ogsaa været med til at stille det Vindringsforslag, som er det væsentligste, nemlig det andet Forslag, som omtaler Hærens Inddeling; og det Underindringsforslag, som jeg tilligemed 2 andre ærede Medlemmer har stillet dertil, er i og for sig underordnet overfor den store Forsvarssag. Søvrigt rører det ved en Grundsetning, jeg netop har ønsket at udtale mig imod, og derfor har jeg stillet dette Forslag. Det gaar nemlig ud paa, at den sidste Del, der lyder saaledes: „Desuden have et Gardekorps paa 160 Mand, der tilveiebringes ved Hverning,“ skal udgaa. Jeg finder det nemlig farligt, efterat man engang har opgivet Grundsetningen om hvervede Tropper, da igjen at komme ind derpaa. Det kan vel siges, at det er ubetydeligt, det er kun 160 Mand, der er Tale om; men Grundsetningen er brudt, og